SENDİKA

Ekonomik ve Sosyal Alanda Kol ve Kafa İşçisinin Davalarını Güder

Sene : 1 Sayı 9 | ŞİMDİLİK CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR | Fiyatı 10 Kuruştur. | 26 Ekim 1946

???

İşçi Arkadaşlar :

Yakında çıkacak günlük siyasi gazetemizi bekleyiniz.

Sendikaların resmen tanınması lâzım

Memleketimizin belli başlı sanayi merkezlerinde, bir kaç aydanberi yeni cemiyetler kanunu hükümlerine uygun bir tarzda işçi sendikaları kurulmakta ve faaliyete geçmekte olmasına umumî efkâr yakından ilgi duymaktadır. Hareketin, beklenmedik, bir sür'atle gelişmesi, Emekçiler sınıfının teşkilâtlı bir uzviyet haline gelmesine ne büyük bir ihtiyaç bulunduğunun parlak bir delilidir

Emekçi kardeşlerimizin dağınıklıktan kurtulmak hususunda gösterdikleri uyanıklık, bu verimli gayretlerin gittikçe daha sistemli şekiller almasıyle, sendikaların gittikçe daha geniş yığınları içlerine almağa, ve şimdiki mahallî teşekküllerden en yüksek bir millî teşkilât bünyesine kadar erişmeğe muvaffak olacaklarında şüphe bırakmamaktadır.

Bu içtimaî gelişmenin, bütün milletimiz için, ne kadar sevinilecek ve övünülecek bir hâdise olduğu meydandadır. Dörtte bir asra yaklaşan bir zamandanberi sağlamlaştırmağa uğraştığımız, millî istiklalimiz bakımından, bunun değer biçilmez bir kazanç olduğunu her vatandaşın kolayca idrak edebileceğini sanıyoruz.

Bir millet fertlerinin teker teker, insiyakî bir tarzda, bir gayede birleşmeleri iyi bir şey olmakla beraber, muayyen bir millî gayeye ulaştırmağa yetecek, sağlam bir istinatgâh teşkil edemez. Bunun için birbirlerine sıkı tesanüt bağlariyle perçinlenmiş içtimaî ve iktisadî tabaka ve zümrelerin mevcudiyeti şarttır.

Geniş halk kitlelerinin sınıf ve meslek teşkilâtlarında birleşerek, memleket mes'elelerini muhtelif zaviyelerden incelemek ve omuz omuza mücadele etmek suretiyle, hem kendi hak ve menfatlerine, hem de millî varlığımıza ve istiklâlimize, bilgi ve şuurla bekçilik etmeleri, kıyas kabul etmiyecek derecelerde büyük, bam başka bir kuvvet ve irade yaratır.

Umumî menfaatler çerçevesi içinde, muhtelif iktisadî faaliyet ve istihsal şûbelerinde işliyenlerin, insanca yaşayan, müsavi vatandaşlar haline gelmelerini sağlayacak, kudretli teşkilâtlarda, tam bir serbestlik dahilinde toplanma imkânlarından, âzamî ölçülerde faydalana bildikleri nisbette ancak, milletler medenî âlemin saygı ve sevgi ile münasebette bulunmak istiyeceği, modern mânada içtimaî ve siyasî varlıklar önemini kazanabilirler.

Aynı zamanda, hiç bir vesayete tâbi olmayan, bu nev'i teşkilâtlar memleketi —âdeta bir ağ gibi— kapladığı, emekçi halkın büyük çokluğunu faal ve müteşebbis vatandaşlar seviyesine yükselttiği taktirde ancak, demokrasiden bahsolunabilir ve içtimaî tartışmalardan müsbet neticeler alınabilir.

Bunlar ilk bakışta kendiliğinden anlaşılır, sâde hakikatlar gibi görünür. Fakat bir çoklarının ve bilhassa memleketin idaresinden mes'ul olanların pek o kadar bu fikirlerde olmadıkları göze çarpıyor Tamamile kanunî bir tarzda teşekkül ettikleri ve kanunlar çerçevesi içinde çalıştıkları için, sendikalara karşı açıktan açığa bir şey demeğe kimse cesaret etmiyor. Bu günkü durumda, resmî makamların, bu "Emrivaki„i hoş görmediklerini his ettirir, bir seyirci tavrı takındıkları görülüyor.

Halbuki mes'ele hoş görüp görmemek meselesi değil, diğer Demokrat memleketlerde olduğu gibi, sendikaların mevcudiyetini tanımak, ve işi ve çalışanları ilgilendiren her hususta onlarla münasebete geçmek, istişarede bulunmak ve tekliflerini verilecek kararlarda esas olarak kabûl etmek mes'elesidir.

Bu olmadıkça, emekçilerin hak ve menfaatlerini doğrudan doğruya temsil eden sendikalarla, hükûmet adına emek gücünün kullanılmasını tanzim vazifesini gören, resmi daire arasında daimi bir görüş ayrılığı olmasının ve ihtilâflar çıkmasının önüne geçilemez.

Gerçi, ekser ahvalde, bu daireler daha ziyade işletenlerin menfaatlerini gözettikleri için, bu ihtilâflar tamamile ortadan kalkamaz.

Bununla beraber sendikaların kendilerine mensup emekçiler adına konuşmak ve teşebbüslere geçmek hakkını resmen tanıyacak olursa, derli toplu ve mâkul bir tarzda, çalışanların istek ve arzularının ifade ve müdafaa edilmesi sayesinde, hakikî durumun iyice anlaşılması ve bir çok sahalarda görülen, hudutsuz sömürme ihtiraslarına sed çekilmesi kolaylaşmış olacağını sanıyoruz.

Bu sebeple, bütün soğuk karşılamalara rağmen, sendika hareketine katılmış ve katılacak olan emekçiler, teşkilâtları etrafında saflarını sıklaştırarak onların resmen tanınmaları ve vazife salâhiyetlerini tanzim eden bir kanun yapılması hu-

Sonu üçüncüde

DEMOKRAT PARTİ VE İŞÇİ SINIFI

Demokratlar, işçi sınıfının kendi himayeleri altında teşkilâtlanmasını istiyorlar.

Evet, pek muhterem Celâl Bayar, siz bunu istiyorsunuz ve bizim de tas tamam istemediğimiz işte budur.

Demokrat Parti erkânı İzmirde başladıkları konuşmalara İstanbulda da devam ediyor. Bu konuşmalarda demokratların işçiye ve işçi mes'elelerine karşı yakın bir alâka göstermekte olduklarını, gazetelerde her gün çıkan sözlerinden anlıyoruz. Tezatlarla dolu olduğu ilk bakışta göze çarpan bu muhtelif konuşmaların en açık tarafı, parti kurucularının işçi davasını ne kadar yanlış anladıklarıdır. Biz daha evvel İzmir işçisine karşı söylediklerini, İstanbul ve İzmir gazetelerinde yayınlanan metinlerine istinaden, tenkit etmiş ve görüşümüzü açıklamıştık. Fuat Köprülü bu def'a büyük bir

(Sonu Sa. 3 Sü. 1 de

İnsan Haklarını Koruma Cemiyetine karşı Faşistler ateş püskürüyor.

Sayın Maraşalımız Fevzi Çakmağın, insan haklarını koruma cemiyeti adile bir cemiyet kurduğunu geçen sayımızda haber vermiştik. Maraşalın bu hayırlı teşebbüsü Burjuva gazeteleri tarafından büyük bir porvakasyonla karşılanmıştır. Bilhassa, cemiyetin, kapılarını Faşitlere kapamış olması, kıdemli faşistlere ateş püskürtmektedir. Bu arada en fazla gayrete gelen bazı gazeteler her şeyden ev

Devamı üçüncü Sayfada

İstanbul inşaat işçileri sendikası pazar günü ilk kongresini aktedecek.

İnşaat İşçileri Sendikası bu hafta pazar günü saat 10 ile 12 arasında ilk kongrelerini akdedeceklerdir. Bu sendikanın bundan bir müddet evvel kurulmuş olan Türkiye mikyasındaki inşaat işçileri sendikası ile hiç bir alâkası yoktur. İnşaat işçileri sendikası kongresini Beşiktaştaki Has fırın caddesinde ye-

Sonu üçüncüde

P. T. T. İstanbul Başmüdürlüğüne

Gerek abonelerimize ve gerekse bayilerimize gönderdiğimiz gazeteler zamanında gitmemektedir.

Şehir dahilindeki abonelerimiz dahi gazetelerini dört beş günlük teehhürle almaktadırlar Bu halin önüne geçilmesi için lâzım gelenlere emir buyurulmasını saygı ile rica ederiz.

En doğrusu :

Memur ve İşçi

Sümer Bank, memurlarına her sene bir maaş nisbetinde ikramiye ve ayrıca bir maaş nisbetinde de temettü verir. Bunlardan başka, her ay, maaşlarının dörtte biri nisbetinde de pirim öder. Bu, memurların fevkalâde gayretinin mükâfatıdır. Aferin!. İşte böyle olmalı!

Fakat, memurlarına karşı fevkalâde lütufkâr olan bu müessesenin fabrikalarında ömür tüketen yığınlarca işçisi de vardır ve bu işçiler bütün bu lûtuflardan mahrum kalırlar. Bunların kabahati sadece ellerinin nasırında mıdır acaba! yoksa banka bu tefriki yapar ken daha başka şeyler demi düşünmektedir?!

İŞÇİ

Her şey pahalılanıyor, işçi ücretleri olduğu yerde sayıyor

Hükûmetin vapur biletlerine yaptığı zamlardan sonra posta ücretlerine de zam yapacağını Münakalat Vekili açıklamıştır. Bu zamlar ay başından itibaren tatbik edilecekmiş.

Hükûmet, mecliste programını okuduğu zaman, millete ucuzluk tedbirleri alınacağını vadetmişti Aksine olarak, yine hükûmet müesseselerinin yaptıkları zamlarla karşılaşıyoruz. Evvelâ, paranın kıymeti düşürüldü. Bunun daima fiyatların artması neticesini vereceği bütün dünyaca malûm bir hakikattır. Hükûmet bunun bu defa böyle olmıyacağını anlatmak için Sümer Bankın bazı mamûllerinin fiyatlarını düşürdü. Fakat bu tedbiri para etmedi, çünkü bütün resmi mal piyasadan çekildi ve kara borsaya intikal etti. Elindeki stokun bir anda eriyivereceğini anlayan hükûmette, satışları durdurmak zorunda kaldı.

Vapur biletlerine yapılan zammı kıskanan tramvay idareside zam diye tutturmaktadır. Bütün yiyecek maddeleri, belki bir azda mevsimin tesirile, boyuna yükselmektedir Bu gittikçe artan pahalılığa karşı, memurlar kendilerine maaş zammı getirecek olan yıl başını sabırsızlıkla bekliyor, öbür taraftan her türlü yardımdan mahrum olan işçi sınıfıda, eli böğründe hükûmetten insaf bekliyor.

Bu gidişin sonu nereye varacaktır?

Celebler, işkembe ve paça fiyatlarına zam yapmak istiyorlar. İşkembeci dükkânlarının camekânlarında sırıtan kuzu başları bile, nerede ise, bir arslan başı heybetile kaş satacak, iştah açmak, yerine, adam korkutacak.

Hükûmetten işçi ücretlerine karşı alâka beklediğimizi bir defa daha tekrar ediyoruz. İşçinin geçim şartları gittikçe kötülemektedir. Bu hakikata karşı gözlerimiz kör, kulaklarımız sağır kalmamalıdır. Bu noktaya karşı bu güne kadar esirgenen dikkatin ve alâkanın zamanı çoktan gelip geçmiştir.

Sosyalizmin yolu adlı kitap hakkında bir tavzih:

28-9-46 Tarihli "Sendika" da "Sosyalizmin Yolu" başlıklı kitabın mahiyetini belirten kısa bir yazımız çıkmıştı. Yazı fazlalığı ve yer darlığı yüzünden Labour party nın başkanı Attle tarafından kaleme alınıp partinin görüşünü bildiren bu kitap üzerinde uzun boylu durmağa imkân bulamamıştık. Kitabı Yunancadan dilimize çeviren Bay Ekmel Mola kitabtan aldığımız bir cümlede tek tek başına yanlış mânaya geleceğini ve bir evvelki cümle ile beraber hakiki mânayı ifade eylediğini iddia ederek bu noktanın açıklanmasını istiyor. Mektubu biz aynen alıyoruz.

Sayın Bay,

Kıymetli gazetenizin 28 Eylül 1946 tarihli nushasında, benim Türkçeye çevirmiş olduğum «Sosyalizmin Yolu» isimli kitabın tenkidine bir sütun ayırmış olduğunuzu bu günlerde haber alarak bende okudum. Bu hususta teşekkürlerimi arzederken fikir ve münakaşa hürriyetine dayanarak, bir noktada kanaatimi bildirmeme müsaadenizi reca ederim.

Ben, Attlee'nin adı geçen kitabını tercüme ederken, gazetenizdeki fıkrada iktibas buyurulan cümleyi, metinde bundan evvel gelen cümle ile mânaca doğrudan doğruya münasebetli bulmuştum. Bu suretle, mezkûr cümlede bahis mevzuu olan ve muhafazası istenen ecdat mirası demokratik hürriyetlerdir. Cümle, ibarenin tamamı ile birleştirilerek mânalandırıldığı takdirde, kıymeti idrak edilen içtimai miras — kapitalizmle uyuşmak maksadile — liberal burjuazinin iktisadî usul ve an'aneleri değildir. Sosyalizm içinde bile korunmak istenen ferdin şahsiyeti, siyasî hak ve hürriyetleridir.

Yoksa tenkidi bendi yazmış olan muharrire göre, hakikî sosyalizminde bu kıymetleri de liberal burjuazının köhnemiş an'aneleri sayarak feda mı etmek lâzım gelecek?

Demokrasi meselesi bakımından pek mühim, pek hayatî olan bu nokta üzerinde Atlee'nin eserini okuyacak Türk okuyucularının (veya Sendika gazetesi okuyucularının) düşebilecekleri bir yanlışlığı tashih etmek üzere vaki olan bu tasdiimin mâzur görülmesi recasiyle saygılarımı sunarım."

Bay Ekmelin yukarıda dilediği gibi yaparak mezkûr cümleyi bir evvelki, hâtta bir sonraki ibare ile beraber aşağıya aynen alalım:

"İşçi Partisi cemiyet hakkındaki kat'î telâkkilerinde ve muvaffakıyet temin edeceklerini ümit ettiği vasıtaların seçiminde, Demokrası ve hürriyet lehindedir. Memleketimiz ahalisinin cedlerinden almış olduğu içtimaî mirasın kıymetini idrak etmektedir. İstikbalde daha büyük terakkilere doğru ilerlerken bu güne kadar kazanılmış kıymetleri muhafaza etmeği istiyor."

Şimdi bizde mütercimden; soruyoruz; Attle nin "Memleketimiz ahalisinin" derken kast ettiği mâna nedir?.. Büyük Britanya'da ki dünyanın 1-4 ne ve onun hududsuz nimetlerine sahip çıkan insanlarmı yoksa kitap muharririnin Common Wealth diye maskelemiye çalıştığı ve bir milletler cemiyeti minyatürü olarak göstermeğe özendiği sömürgeler halklarımı? Tabiîdir ki sömürge halklarının "cedlerinden almış olduğu içtimaî miras" yoktur.

Sömürüş ve sömürülüşün ayni tempo ile devam ettiği bir imparatorluk dahilinde sosyalizmin yolundan nasıl bahsedilebilir?

Mütercimin mektubunda tebaruz ettirilmek istendiği bir noktayı da ehemmiyetle açıklamalıyız. Bu nokta şudur: Sosyalizm içinde ferdin şahsiyeti, siyasî hak ve hürriyetleri elbetteki Liberal burjuvazidekinden mukayese kabul etmiyecek kadar fazladır. Zira liberal burjuvazinin ferde sözde bahşettiği siyasî hak ve hürriyetler iktisadî üstünlüğü sayesinde kuvveden fiile çıkmamakta ve bu hak ve hürriyetlerinden iktisaden hâkim zümre ve sınıflar geniş ölçüde ve tek taraflı olarak faydalanmaktadırlar. Hakiki Demokrasi ancak halk kitlelerinin üzerinden iktisadî baskılarını kaldırıp iş gücünün sömürülmesine engel olunduğu zaman mevcût olanın mütercimin mektubundaki sosyalizmin içinde bile korunmak istenen ferdin şahsiyeti, siyasî hak ve hürriyetleridir." Cümlesindeki (bile) den kast ettiği mâna nedir? Yoksa kendisinin sosyalizmin ferdin şahsiyeti ve siyasî haklarını tahdit edeceğine dair bir şüphesimi vardır? Sosyalizm ancak burjuvazinin insan gücünü sömürmesini önliyecektir. Eğer kapital sahiplerince kabul edildiği gibi mütercimcede bu sömürülüş ferdin hakları olarak kabul ediliyorsa buna hiç bir diyeceğimiz yoktur. Mütercim aynı eserin İngiliz emperyalizminin maskelenmesi için ortaya atılmış bulunan Common Wealt'ı faslındaki şu cümleye acaba ne buyuruyor:

"İşçi Partisi kendi kendini idare etme sistemini Common Wealth içinde yapacaktır. Hindistanın kendi kendini idare etmesine taraftar olduğunu ilân etmiş ve şarkla garp, beyaz ve esmer ırklar arasındaki boşluğa onları bir konfederasyon içinde müsavi şartlarla toplamak suretile köprü kurabileceğimize inanmaktadır."

İsterseniz bununda daha üzerindeki cümleyide alalım:

"Bir Common Wealth. Dominyon'dan ayrılmağı istese idi işçi partisi onu zorla tutmak istiyecek büyük cemaat içinde kalmağa onu ikna etmak için her şeyi yapacaktı."

Şu satırları okuduktan sonra bu gün Hindistanda ve Mısırda olanlara bir göz atacak olursak Common wealth'ın ne menem şey olduğunu çok iyi anlarız. Hülâsa: bir daha tekrarlıyalım-kitap "Sosyalizmin Yolu" değil "Labour Partyi" nin yoludur.

Bir Cevap

Samsun'dan A. Murat imzasıyle yazan arkadaşa: bir işçinın hem sendikada hem de siyasî bir partide âza olmasında hiç bir mahzur yoktur. Bunlar başka başka işlerdir.

Evvelcede açıklağımız gibi sendikalar tamamen iktisadidir. Fakat bu değildirki sendika azaları siyasi partilere giremezler yani her sendika azası istediği siyasi partiye girebilir. Ve her memlekette sendika şuuruna varmış sendikacılar, ayni zamanda işçi dâvasını gören partilere âza yazılırlar. Hatta bir işçinin siyasî partilere girmeden evvel, sendika âzası olması çok daha iyidir. Kendi çalıştığınız iş grupunun sendikası yoksa, sizde en yakın bir sendikaya girmelisiniz.

Eskişehirde de muhtelif sendikalar kuruluyor

Eskişehirde muhtelif meslektaşların gazete idarehanemize yaptıkları müracaattan öğrendiğimize göre Eskişehirde muhtelif meslek ve işletmelerde sendikalar kurulmak üzeredir.

Bu hayırlı havadisleri bütün Eskişehir işçileri memnuniyetle karşılamış ve ellerinden gelen yardımı yapabilmeleri için elbirliğiyle şimdiden hazırlıklara başlamışlardır.

Bir işçinin parmakları koptu.

Bakır köy bez fabrikasında çalışan 8040 numaralı Mustafa, bu ayın birinci günü Haşıl dairesinde çalışırken parmakları kopmuştur. Bu kazaya Mustafanın yerlere dökülen makine yağlarını sildiği bezi makineye kaptırması sebep olmuştur. Bu arkadaşa geçmiş olsun deriz.

Kayseriden işçi Osmana:

Mektubunuzu aldık, fakat imza ve adresiniz olmadığından maalesef neşretmemize imkân hasıl olamadı.

İstediğimiz şartlar dahilinde ikinci bir mektubunuzu bekliyoruz.

Okuyucularımızdan işçi A. C. Mehmet'e:

Göndermiş olduğunuz yazıyı aldık. Bu yazıda birçok işçilerin dertlerinden bahsediyorsunuz. Badema vereceğiniz haberleri isim ve adresleri bizde kalmak şartile göndermenizi rica ederiz.

İşçi Arkadaşlar!

Sendikaya abone Olunuz

ABONE: Yıllığı — 500, 6 aylığı — 250, 3 aylığı — 125 kuruştur

SENDİKAYA ABONE OLUNUZ

Çarşı kapı kürkçüler pazarı sokak No: 14 F-K Basımevi

Sağlıkçı:

Endüstride kullanılan zehirli maddeler ve fabrika artıklarının işçide yaptığı toksik kansızlıklar

Aromatrik nitro mürekkepleri:

(Trinitrotoluen) (T. N. T) patlayıcı maddeler sanayiinde ve diğer bir çok sentetik kimya sanayiinde kullanılan bu madde bilhassa kanın hemoglobini methemoglobin haline sokarak oksijen taşıma hassasını bozar. Bunun neticesi olarak burun ucü, kulak, dudak ve parmak uçlarında morarmalar yapar. Soluk zorluğu, çarpıntı, tansiyonun düşmesi şiddetli baş dönmesi ve daha ileri safhada ölüm görülür. Al yuvarlaklar ve hemoğlobin birdenbire yarıya düşer. Bu maddenin birdenbire yaptığı zehirlenme belirtileri bunlardır.

Sinsi sinsi trimitrotoluen zehirlenmesinin başlıca arazı şunlardır; Karaciğer bozuklukları sarılığın artması buna baş ağrısı, halsizlik, zayıflama, çarpıntı ve baş dönmesi eklenir. al yuvarlaklar ve hemoglopin sayısı gittikçe azalır.

(T.N.T.) Tri-nitro-toluen ile ak yuvarlakların noktalı çeşitleri o kadar azalırki bunun sonuncu olarak öldürücü Agranulocytose tablosu meydana çıkar. (T.N.T.) sinsi surette bu sanayide devamlı olarak çalışan işçilerin karaciğer höcrelerini harap ede ede nihayet bu organın küçülüp büzülmesine sebep olur. Bu zehirin bir taraftan karaciğer ve öte yandan kan üzerine yaptığı devamlı yıkıcı tesir neticesinde ölüm muhakkatır.

Çalışanlara T.N-T. gibi zehir tesiri yapan diğer kimya sanayii maddeler: dinitro benzol dinitro fenol Fenil hidrozin benzidin vardır. Bunlardan Benzidinin ayrıca sidik torbasında kanser husule getirdiği bugün artık muhtelif müşahideler ve hayvan tecrübeleri ile meydana konulmuştur. Yani benzidin kanserojen = kanser yapan bir cisimdir.

Kurşun zehirlenmesi:

Sanayi maddeleri içinde işlenmesi sırasında çalışanların sağlığına muzır tesirler yapan maddelerden birisi de kurşundur. kurşunun organizmada meydana getirdiği en mühim harabiyet kanda yaptığı müterakki kansızlıktır. Kurşun zehirlenmesinin diğer belirtileri arasında, yüzde solukluk, barsak kulunçları ayaklarda ve ellerde husule gelen sinir ağrıları, diş etlerinde siyah birikintiler, beyinde meydana getirdiği bozukluklar ... vardır. Burada kan tablosunda al yuvarlaklar daima hemoglobine nisbetle daha az azalmıştır. Ak yuvarlaklar arasında bazofil noktalı hacreler görülür. Vahim hallarde çekirdekli al yuvarlaklar da görülür.

Radyo iktifa maddelerin canlı organizmalar üzerine etkisi:

Radiyom gibi radyo aktif maddelerle çalışan fabrikalar amelelerinde radyom şualarının tesiri ile yine bir kansızlık meydana gelir. böyle müesseselerde çalışan kimselere altı ayda bir muntazam kan muayeneleri yapmak ve ak ve al yuvarlak serilerini iyice kontrol etmek gerektir. radyom şuat ak ve al yuvarlakları harap eder.

Şuat dediğimiz (röntgen) şuaları da kan üzerine menfi tesir yaparak toksik bir kansızlık meydana getirir.

SAĞLIKÇI

İzmit kâğıt fabrikası işçilerinden Ali Karasu

Göndermiş olduğunuz mektubunuzu aldık. Bugünkü sigorta kanunumuzun hakikaten çok eksik tarafları vardır. Meselâ, bunun da misali kendinizsiniz. İş başında hasta olduğunuz halde sigortalar kanunu sizi hariç tutmaktadır. Yakında bu hususta gazetemizde neşriyat yapacağız. Kendinize elinizden geldiği kadar bakmanızı tavsiye ederiz.

Samsun tütün işçileri sendikasına:

Çocuğu ezilen kadıncağızın macerasını 5 inci sayımızda neşretmiştik. Bu hususta yeni edindiğiniz malûmat varsa bildirmenizi rica ederiz.

İzmit Sellüloz sanayiinde çalışan işçi Ömere:

Mektubunuzu aldık, gazetemiz hakkında gösterdiğiniz itimada teşekkür ederiz. Ekmek derdi belinizi büktüğüne göre, usta başınızla mümkün mertebe temas etmemenizi tavsiye ederiz.

Basın Yayın kol ve kafa işçileri sendikası kuruldu.

Haber aldığımıza göre, Basın yayın sendikası resmen teşekkül etmiş bulunmaktadır. Yeni sendikaya başarılar dileriz.

Emekçi Arkadaşlar!

İstanbul Sendikalar Birliğinin himayesinde kurulan İşçi Klübümüz çalışmalarına başlamıştır. Kısa zamanda çok faydalı başarılar göstereceğine inandığımız bu teşebbüse bütün işçi arkadaşların, işçi ana ve babaların yakından ilgileneceklerine şüphemiz yoktur. İşçi gençlerimizin bedenî ve fikir kültür seviyelerini geliştirmek maddi olduğu kadar manevî refahlarını sağlamak; sağlam irade kuvvetleriyle mücehhez, sağlam bünyeli ve sağlan kafalı ergin işçiler haline getirmek başlıca amacımızdır. Bütün bunların başarılması ve gerçekleşmesi ancak işçi arkadaşlarımızın kendi klüblerine gösterecekleri ciddi ve hararetli alâkalariyle başlıyacaktır. Bu maddî ve manevî alâkanın artışı nisbetinde kuvvet ve muvaffakiyet kazanacaktır. İşçi klüblerimizi dolduralım arkadaşlar.

İşçi Klübü Umum Kâtibi
İbrahim ATILAL

İstanbul Sendikalar Birliği 29 Ekim Cumhuriyet bayramındaki merasime iştirak için vilâyete müracaat etmiştir. Henüz geçit sırası ve içtima yeri hakkında bilgimiz bulunmadığından maal'esef daha fazla izahat verememekteyiz. Sendikalar Birliği geçit resmi komisyonundan alacağı talimata görs içtima yerini işçi arkadaşlara ayrıca bildirecektir.

Demokrat Parti ve işçi sınıfı

(Baştarafı Birincide)

manevra çevirerek, bizim kendisine söylemeği aklından geçirmediği şeyleri mal ettiğimizi ve bu suretle kötüniyetlerimizi tahakkuk ettirmek istediğimizi beyan ediyor.

Demokrat parti kurucularının tıpkı halk-partisinin yaptığı gibi evvel ve ahir söyledikleri çok sarihtir. Memlekette kapital ve kapitalist bulunmadığını, sınıf ayrılığı üzerine hareketin imkânsızlığını, memleketimizde sınıf cereyanlarını icap ettirecek bir durum mevcut olmadığını söyliyen kendileridir.

Memlekette, onların iddia ettikleri gibi, böyle bir durumun mevcut olmaması, sınıf ayrılığı üzerine hareketin imkânsızlığı demek, bu memlekette işçi sınıfı yok demektir. Eğer sayın Köprülü bu sözlerin bundan başka bir mânaya gelebileceğini sanıyorlarsa, bize kötüniyet isnadından evvel, o mânayı açıklamalıydılar. Fakat bunun imkânsızlığını anladıkları içindir ki işte bu demagoji havası içinde davanın esasını örtmeğe çalışmaktadır. Akıl için yol birdir. Biz kendilerinin sözlerini gazetelerde okuduk. Eğer bunlar yalan idiyse neden tekzip etmediler? Buna bile lüzum görmemiş olmaları, yine bizatihi işçi sınıfını umursamamak değil midir?

Diğer taraftan Parti Lideri Celâl Bayar, işçiye hitaben söylediği sözlerinde, (biz sizin saadetinizi istiyoruz ve bunun Sendikalarla, cemiyetlerle temin olunabileceğine inanıyoruz) diyor ve (ancak böylelikle kötü patronlara karşı, kanunlardan daha büyük bir kuvvete sahip olabilirsiniz) sözlerini ilâve ediyor.

Celâl Bayara şunu hatırlatmak isteriz ki, kendisinin bu sözleri, arkadaşı Köprülünün bize kötü niyet isnat eden sözleri karşısında pek hazin bir tezat manzarası arzetmektedir. Zira, kendileri sendika hareketlerini tasvip ve teşvik ediyor, diğer taraftan yine kendi arkadaşları bu işi yapanlara, sendikacılara, kötü niyetli, millet düşmanı, kızıl diye hücum ediyorlar. Bu ne perhiz, bu ne turşu!..

Fakat hayrete düşmeğe lüzum yoktur. Zira Celâl Bayarın, işçiye sendikalar kurmasını tavsiye eden sözlerine ilâve ettiği şu kelimeler, demokrat partinin tıpkı halk partisinin y a p t ı ğ ı g i b i h a k i k a t t a işçi sınıfından neyi istediğini apaçık göstermeğe yeter: (Demokrat partinin himayesinde, fakat işçilerin kendi ellerinde, bir teşkilâtları bulunmasını istiyoruz).

Bu şekil bağımlı sendika arzusu dernekçiliğin yeni bir tezahüründen başka bir şey değildir.

Evet, pek muhterem Celâl Bayar, siz bunu istiyorsunuz. Ve bizim de tas tamam istemediğimiz işte budur. İşçi teşkilâtları kurulması, evet, fakat demokrat partinin himayesi, asla!. Çünkü bizler, işçi sınıfının mütevazi ve sizlerin de söylediğiniz gibi milletin şerefli fertleri olan bizler, sizin vadettiğiniz himayenin bizim için ne olduğunu, elhamdülillâh çok iyi biliyor ve anlıyoruz.

Evet sayın Celâl Bayar, müsaade buyurunuz, işçi sınıfı, kendi haklarının müdafaası vazifesini, kendisinin muhalifi olan sınıflara emanet etmesin. Himayenizi, size, bir tahtada on bin lira verdiklerini kendiniz söylediğiniz. Zengin toprak ağalarına, tüccarlara, fabrikatörlere saklayınız. Onlar sizin himayenize belki muhtaçtırlar. Fakat işçi sınıfı asla!. Çünkü siz, işçi davasını feragatla omuzlarına yüklenen şerefli Türk evlâtlarına kötü niyet isnadı peşinde koşuyorsunuz ve meclis kürsüsünde Toprak Kanunu aleyhine konuşurken milyonlarca topraksız köy işçisinin değil, o topraklara sahip olan köy ağalarının menfaatlerini müdafaa ettiniz!..

Size düştüğünüz bir diğer hazin tezadı daha hatırlatmadan geçemiyeceğiz: İş Kanununun sizin devrinizde hazırlandığını söyliyen yine sizsiniz. Size sormak istiyoruz; İş Kanunundan memnun olabilecek bir tek işçi var mıdır? Buna yoktur cevabını yine siz veriyorsunuz. Bu cevabı biz verirsek inanmamanız için hiç bir sebep yoktur. Çünkü İş Kanunundan memnun bir tek Türk işçisinin bulunmadığı hakikatin ta kendisidir. Sizin işçi sınıfına karşı olan vaziyetinizi tayinde bu eseriniz başlı başına bir vesika mahiyetini haizdir ve siz, esefle söyliyelim ki, bu eserinizle öğünemezsiniz.

Bundan başka, bu kanunun bu günkü ihtiyaçlara göre düzeltmek vaziyetinde bulunduğumuzu herkes biliyor. Bunun için birçok hazırlıklar vardır Halbuki bu faaliyete demokrat partinin de iştirak ettiğine dair en küçük bir delil yoktur. Malûmdurki, kanunlar zamanın ihtiyaçlarını takip etmelidir, diyen de bizzat sizsiniz. Şu halde bu hazırlığa neden iştirak etmiyorsunuz? Yoksa İş Kanunu, sizin için hiçbir ehemmiyet taşımıyor mu?.

Bütün bu sözlerden sonra, hâlâ işçi sınıfı mevzuu ile alâkanızı, partinizin propaganda vesilelerinden biri saymakta olduğunuza şüphemiz kalmamıştır. Sizin işçi sınıfından istediğiniz şey, sadece bu sınıfın sandık başında kullanacağı seçim reyinden ibarettir. Bu reyi alacak ve size bu reyi veren milyonları değil, zengin tüccarları, bankacıları, ve çift çubuk sahibi toprak ağalarını müdafaa edeceksiniz. Bu böyle olacaktır ve bunun böyle olacağını çok şükür işçi sınıfı çok iyi anlamıştır.

Son olarak şunu da belirtmek isteriz ki, demokrat partinin asıl bünyesini teşkil eden halk kütlelerinin fikirleri, tezadla dolu beyanatları ile işçi sınıfı karşısındaki görüşleri açıklıyan liderlerinkine uymamakta olduğu demokrat parti ocak ve bucak kongrelerinde vatandaşların liderlere tevcih edilen suallerinden ve aldıkları kaçamaklı cevaplar karşısında vaziyetlerinden mutmayın olmıyarak muhtelif vesilelerle ayni meseleleri tekrarlamalarından anlıyoruz.

Ali ALTAN

Demokrasinin çeşitli manaları

Bir kâse ki içersine istediğiniz manayı koyabilirsiniz. Yeterki o mana zamanın politika icaplarına uygun olsun

Hitler, demokrasi namına insanları fırınlayıp yağlarından sabun çıkarıyor, parmaklarından altın ve elmas toplıyordu.

Son zamanlarda arzuya göre mana verilen demokrasi sözünden çalışan halk kitleleri bakımından ne anlaşılabileceği hakkındaki fikirlerimizi bundan evvelki sayılarımızda belirtmiştik Faşizmin inhizamından sonra her kes demokrat oldu. Hatta harp yılları esnasında Alman zaferlerine mersiyeler yazan emekli generallerden Kafkas tepelerine dikilen faşist bayrağına alkışlar tutanlara kadar her kes, her kes demokrattır.

Halkın, halk için, halk tarafından idaresi tarzında basma kalıp birde ilmî tasrifi yapılan bu sözün bazı memleketlerde neyi ifade ettiğini anlamak için hâdiselerin ışığı altında bazı noktalara dokundurmak kâfidir Amerikada renkli insanlara karşı savaş açılmıştır. Hürriyetin söz götürmez timsali olan bu memlekette Zenciler linç ediliyor, faşizmin bayrağını tuttuğu ırkçılık uğruna kan dökülüyor. Ücretlerine zam istiyen işçiye karşı grev yasağı konulmak isteniliyor. Dünyanın dörtte birine hükûm eden büyük Biritanya İmparatorluğunun askerleri, Cavada Hollanda impeiryalizminin müdafaası uğrunda, o toprağın asıl sahiplerinin kanını akıtıyor. Lâbur parti, sosyalizm namına geniş imparatorluğuna yeni topraklar katmak uğrunda çırpınıyor. Hatta ve hatta, daha yirmi sene evvel padişahları bütün hanedan azası ile beraber kapu dışarı eden Türkiyenin demokrat (evet yine demokrat) gazeteleri, Bulgaristandan, Yugoslavyadan kovulan kralların matemini tutuyor.

Ve bunların hepside demokrattır. Bir kâseki içersine istediğiniz manayi koyabilirsiniz. yeterki o mana azılı menfaatlere dokunmasın ve zamanın politika icaplarına uygun olsun

Demokrasının kendine göre ve memleketten memlekete değişmesi mümkün olmayan bir takım kläsik icapları vardır. Milletin istediği adamı başa getirmek için serbest rey kullanması, söz ve vicdan hürriyetine sahip olması, fikirlerini serbetce neşredebilmesi ve saire gibi... Fakat tatbikatta bunların neyi ifade ettiğini düşünmek insana ne büyük bir hüzün vermektedir. İnsanlığa karşı zulüm yapmakta, insan muhayyelesinin kudretini bile aşan usûller tatbikinden çekinmiyen Hiteler de bütün bu meş'um işlelerini Alman milleti namına yapıyordu. Çünkü resmî Alman rakamları Hitleri, dünyada şimdiye kadar hiç kimseye nasip olmıyan bir miktarda rey toplamış olarak gösteriyordu. (Dünyanın doğrudan doğruya halk tarafından verilen en fazla reyine sahip olan biricik adamı benim) diyordu. Ve demokrasi namına insanları fırınlayıp, yağlarından sabun çıkarıyor, parmaklarından altın ve elmas topluyordu.

Çalışan insanların izdırap çektiği yerde demokrasıden bahis etmek hatadır. Belki hatadan daha fazla bir şey, bu izdırapla alay etmektir. Dünya yüzünde, sözünü duyuramıyan, aramayan, kalın ökçe altında ezilen ayağı için of diyemiyen insanlar durdukça demokrasiden bahsetmek, lüksün sefaletle istihzasıdır ve bu demokrasi üniversitelerde okutulan bir ders değil, olsa olsa bir mizah mevzuudur.

Ali ALTAN

insan haklarını koruma cemiyetine karşı

(Baştarafı Birincide)

vel, cemiyet neden faşistleri içine almıyor diye tahrik edici yazılarla sütunlar doldurmaktadır ve bu cemiyete gizli maksatlar atf etmektedirler.

İnsan haklarını korumak için kurulan bir cemiyetin faşistleri memnun etmemesi gayet tabiidir. Zira faşizm insan haklarının inkârını esas olarak alan ve bu gün artık her bakımdan iflâs etmiş, ölmüş ve külleri havaya savrulmuş olan, meş'um bir idare sistemi idi. Bunun taraftarları kendilerinin inkâr ettiği hakların korunması yolunda atılacak her adımı gevşeklemeği vazife sayarlar. Fakat Maraşalımızın, kendisine çelme takmak isteyen bu ayakları metin adımlarıyle kırıp geçeceğine inanmayan tek bir insan tasavvur edilemez. İşçi sınıfı bu i n s a n c a teşebbüsle büyük bir humanist mevkiine yükselmiş olen Maraşala, vatanımızın kurtuluş mücadelesinde kazandığı büyük ve şerefli başarılar derecesinde yeni muvaffakıyetler temenni eder

Pasta ve şekerli maddeler Sendikası kuruluyor.

Yakında İstanbul pasta ve şekerli maddeler işçileri sendikası kurulacaktır, Bu yeni sendikaya başarılar dileriz.

İstanbul. inşaat işçileri kongresi

Baştarafı birincide

ni kurulmuş olan sendikalar binasında yapacaklardır.

Sendikanın kısa bir zamanda aza adedi çok fazla olduğundan kurucular nizamname mucibince heyeti idare daimi meclisinin yeniden seçilmesini ve sendikayı alâkadar eden diğer meseleler hakkında karar almasını istemişlerdir

İstanbul İnşaat İşçileri Sendikasına başarılar dileriz.

Altı aydanberi cevapsız kalan dilekçe

Sümer Bank bez fabrikalarından birinde bundan altı ay evvel işçiler tarafından yövmiyelerine zam yapılmak üzere bir dilekçe verilmiştir. Fakat her nedense bu dilekçeye bu güne kadar hiçbir cevak verilmemiştir.

Aklımızda kaldığına göre her hangi bir dilekçeye on beş gün zarfında cevap verilmesi icap ederdi.

ZAFER ÂBİDESİ
Yıllarca beklenen şaheser
YAZAN: ERICH MARIA REMARQUE
ÇEVİREN: ZERİA KARADENİZ
BÜTÜN KİTABEVİ
Fiyatı 300 kuruş

XX. Yüzyıl kitapları

Hans bahrend
AMAN FAŞİZMİNİN PERDE ARKASI
Milliyetçilik maskesi altında sahneye çıkan faşizmin kimlere ve nasıl hizeet ettiğini öğrenmek için, vesikalara dayanarak yazılmış bu kıymetli eseri muhakkak okuyunuz. Okuyucularımıza 100 kuruş yerine 80 kuruştur.

Romain rolland
Shakespeare
Büyük insan ve dâhiyi bir başka san'atkârın kalemi ile tanımak için bu kitaptan bir tane edininiz. Okuyucularımıza 50 kuruş yerine 40 kuruş.

Maksim Gorki
btrasti - Mordasti
Büyük halk san'atkârının nefis bir eseri okuyucularımıza 40 kuruş yerine 30 kuruş.

Stefan Zweig
ILDIZIN PARLADIĞI ANLAR
Fatihten Lenin'e kadar beşyüz yılın tarihli bütün ihtişamını burada bulacaksınız. Okuyucularımıza 150 kuruş yerine 120 kuruş.
F—K Basımevinden tedarik edebilirsiniz.

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden: Mitat Kemal Akkanat Tertip ve Baskı F - K Basımevi

Sendikaların resmen tanınması lâzım

Baş tarafı birincide

susunda ayak diremelidirler.

Bu yalnız arzu izhar etmeğe ve lâfını etmekle elde edilecek bir gaye değildir. Faaliyet sahasında mücadele ile tahakkuk ettirilecek bir davadır.

Sendikalar, geçim pahalılığı veya iş şartlarına geçiş ile ilgili, önümüzdeki metalip hareketleri esnasında, bu hareketlerin daima başında hoş yüz görmeseler bile, işverenler ve resmî daireler nezdinde, ait oldukları işletme veya istihsal şubesi işçilerinin keskin bir şekil alan, şikâyetlerini ve metalip listelerini aksettirmeğe ve her vasıta ile müdafaa etmeğe girişmelidirler. Tekrar tekrar onlar tarafından yapılacak, sebatlı teşebbüsler ve çabalamalar ergeç bu faal durumun resmî bir mahiyet alması neticesini doğuracaktır.

Sendikacılık hareketinde bu istikamette, ümit uyandırıcı, zayıf bir ışık belirmiştir. İstanbul çalışma dairesinin, değiştirilmesi düşünülen, iş kanununda ne gibi düzeltmeler yapılmasını İstanbul emekçilerinin dilediklerini, il işçi sendikaları birliğinden sormuş olduğu hakkındaki habere işaret etmek istiyoruz. Bu, içtimaî gelişmemiz yolunda atılmış, bereketli neticeler verecek doğru bir adımdır.

Sendikalar Birliğinin mevcudiyetini bilmemezlikten gelerek reyini almağı ihmâl etmek, ağır tariflere uğrıyacak bir kusur olurdu. Umarızki bu yerinde teşebbüsü, mahallî çalışma hayatının her günlük ameli meselelerine temas eden bir sıra istişareler takip etsin.

Tabiatile ana dava bu tarzda münasebetler tesisiyle halledilmiş olmaz İş kanununun değiştirilmesi vesilesiyle, ya ona geniş bir sendikalar faslı eklemek veya demokratik ruhta ayrı bir (Sendikaların vazife ve salâhiyetleri) kanunu yapmak önümüzde duran en müstacel işlerden biridir. Bu ödevin gerçekleşmesini kolaylaştırmak için, İstanbul Sendikalar Birliğinin böyle bir kanun tasarısı hazırlaması çok münasip olur.

SENDİKACI

Hırvatistanda çocuk bakim evleri :

İtalyaya kaçan meşhur Yugoslavyalı hain Paveliç'ın evi, bugün Hırvatistanda çocuklar için bir kreş haline getirilmiştir Bu çocukların babaları istilâcı Almanlara karşı yapılan gerilla savaşlarında ölmüşlerdir. Fakat bugün oraya gidilirse onların yetim olduklarını anlamak imkânsızdır. İstirahatleri yerindedir, her türlü ihtiyaçları en iyi şekilde temin edilmiştir. Paveliç'in geniş yemek salonu, çocukların uyumasına, çalışma odası ise çocukların yemek yemesine tahsis edilmiştir. Ders odalarını sorarsanız birer küçük şaheserdir: Yuvarlak masalar, ortada bayan öğretmene yer ayrılmış, ve sonra küçücük, küçücük tabureler. Doktorlar büyük titizlikle çocukların sıhhatleriyle ilgilenirler. Bu çocuklara dünyanın her tarafından hediyeler gelmektedir.

İzmir Terziler Sendikası

(ANA NİZAMNAMESİ)

1 — İzmir Terziler Sendikası adı altında gayri siyasi bir cemiyet teşekkül etmiştir. 1303 sokağında 2 numaradaki dairedir.

2 — Sendikamızın faaliyet konuları şunlardır:

A — Sendikamıza kayıtlı işçileri haklarını her fırsatta korumak ve onları iş verenler karşısında ve hükümet makamları önünde temsil etmek.

B — İş kanunu ve sair iş gücünü koruyucu kanunların hükümlerine göre hareket edilip edilmediğini aralıksız incelemek ve bu çeşit kanunlara aykırı muameleri ve çalışma usullerini vesairi haksızlıkları ortadan kaldırmak için hanuni yollardan işçileri harekete geçirmek, gereken makamlara baş vurmalarına delâlet etmek ve onlar adına icabında dava açmak bir zaruret halini alığı takdirde hep birden iş bırakma hareketlerini teşkilâtlandırmak ve bu hareketlerin muvaffakiyetini sağlamağa uğraşmak.

C — Memleket ve dünya meselelerine dair konferanslar, güzel sanatlar dersleri vesaire tertiplemek ve bu gibi kültür faaliyetlerine elverişli bir işçi kulübü ve meslek kursları açmak, işçi katagorisini tayin etmek, iş bulma bürosu açmak, hastahane, doğum evi, çocuk yuvaları tesis etmek.

D — Teker teker muhtaç bir duruma düşen sendika azalarına eşya, gıda ve para yardımlarında bulunmak geniş ölçüde işsizliğin umumi haline karşı bir sağlam ihtiyat akçası vucuda getirmek maksadiyle karşılıklı yardım sandığı yaratmak.

3 — **Sendikaya girmek ve Sendikadan çıkmak :**

Mesleğimizde çalışan tekmil işçiler dinleri, milliyetleri, siyasi görüşleri ne olursa olsun sendikaya aza olabilirler. Bunlar için bu nizamname hükümlerine göre hareket edeceğine söz vermek kâfidir.

Sendika mesleğimizde çalışanların hepsini içine almak gayesini güdecek ve sistemli bir tarzda sendika hareketi dışında kalmağa meyil gösteren pasif işçilerinin gözünü açmağa çalışacaktır.

4 — Yalnız ahlakça sukût etmiş oldukları, arkadaşlarını bir birine kattıkları ve dağınıklığa sebebiyet verdikleri ve ırkçılık yaptıkları belli olanlarla işçilerin metalip hareketlerinin sabote edenler sendika azası olamazlar. Bu gibiler her hangi bir suretle onun içine sokulabilmişlerse gerçek hüviyetleri meydana çıkar çıkmaz teşkilâttan çıkarılırlar.

5 — İzmirde gâyemize uygun bir işletme sendikaları birliği ve memleket ölçüsünde bir Türkiye Sendikalar Umumî Federasyonu kurulduğu takdirde teşkilâtımız derhal bu birliğe dolayısile umumî federasyona iltihak edecektir.

6 — Sendikanın çalışmalarını 7 kişilik bir idare hey'eti tertiple yürütür bu hey'eti bir sene için sendika azalarının umumi içtimai çoğunlukla seçer tekrar seçilmek kâfidir. En az bir seneden beri sendikaya kayıtlı olan her aza idare heyeti azalığına koyabilir.

7 — **Muvakkat hüküm :**

Sendikanın kurucuları ilk üç aylık kuruluş devresinde idare hey'eti vazifesini görürler. Bu üç ayın sonunda yazılı olan azaları umumî bir toplantıya çağırırlar. Bu toplantıda alınmış olan ilk kuruluş tedbirleri ve bu nizamname olduğu gibi veya değiştirilerek tasdik ve kabul olunur. Umumî toplantı dağılmazdan evvel yeni ve devamlı bir idare hey'eti seçer.

8 — **İdare heyetinin vazifeleri :**

İkinci maddede sayılmış olan gayeleri gerçekleştirmek, çalışan aza aidatını ve teberrüleri toplamak veya kabul etmek, işçilerin gündelik ücretlerini, çalışma müddetlerini, sağlık şartlarını ve kül türlerini ilgilendiren her mesele ile uğraşmak onların mümessili olarak her çeşit teşebbüslere girişmek icabında göze çarpan haksızlıklara karşı protesto mitingleri yaptırmak ve lüzum görüldüğü takdirde azaları fevkalâde umumî içtimalara davet ederek hayatî meseleler hakkında bizzat karar vermesini sağlamaktır.

9 — İdare heyetine seçilen azalar umumî toplantıdan sonra ilk içtimalarını yapar aralarından birini Sendika mesul kâtipliğine bir diğerini muhasip ve veznedarlığa ve bir üçüncüsünü de kültür işleri kâtipliğine seçerler. Günlük işleri bu üç aza sevk ve idare ederler.

10 — Mesul kâtibin sendikanın bütün işlerinden ve bilhassa teşkilât ödevinden idare heyeti önünde sorumludur. Kararların gerçekleştirilmesine nezaret etmek sendikayı zuhur edecek fırsatlarda temsil etmek ona aittir. Para meselesine muhasip ve veznedarla beraber imza koymak ve sendika namına taahütlere girişmek ödeviyle de mükelleftirler.

11 — Veznedar aidatı makbuz karşılığı toplar yine makbuz mukabili teberrüat ve hibelerinde teslim alır ve bunların muntazaman hesabını tutar mutad masrafları yapar fevkalâde masrafları idare heyeti kararıyle yapabilir, sendika kasasına 25 liradan fazla para saklıyamaz. Paranın bu miktarda fazlası her hangin bir bankada açılmış cari hesabı yaptırılır.

12 — Sendika varidatının üçte birinin büyük metalip mücadelelerinde sarfolunmak üzere ve intiyat akçası olarak saklamak mecburiyetindedir.

13 — Kültür işleri kâtibi sendikanın kayıtlarını tutar. Dersleri müsamereleri, sipor oyunlarına, musiki, temsil vesaire güzel sanat talimleri, ilmî konferansları teşkilâtlandırır.

14 — Umumî toplantının her altı ayda yapılması mecburidir. Bu toplantılarda dağılmazdan evvel idare hey'eti teftiş ve mürakabe komisyonu seçimleri yapılır.

15 — Teftiş ve mürakabe komisyonu 5 azadan mürekkeptir

Ödevleri :

16 — Senede dört defa sendikanın hesaplarını incelemek ve aldığı neticeleri mufassal bir rapor şeklinde umumî heyete sunmaktır. Ayrıca bu komisyon sendika azaları arasında idare heyetiyle azaları arasında zuhur edecek ihtilaflarda hakem rolünü oynar. 4 cü maddeye uygun olarak sendikadan çıkarılması gereken azaların müdafaalarını dinler, edineceği kanaate göre sedikadan çıkarma kararı verir. Veya buna lüzum olmadığını ilân eder.

17 — Sendikadan arkadaşlığa ve tesanüde yakışmıyacak halleri görülenler hakkında tatbik edilecek cezalar, ihtar, tevbih ve muvakkat çikarmalarda temelli çıkarma ancak 4 cü maddede gösterilmiş olanhallerde tatbik olunur.

18 — İdare hey'eti her on günde bir mesul kâtip başkanlığında toplanır. Yapılmış işleri gözden geçirir ve gelecek on gün zarfında yapılması gereken faaliyetleri tesbit ve tayin eder. Vazifeleri azalar arasında taksim ederler.

Sendikanın Gelir Kaynakları

19 — Azanın muntazaman yegâne mecbur oldukları duhuliye ve aidat. Teberrular ve sendika faydasına yapılacak müsamere temsil kârları, her aza sendikaya yazılırken bir lira kaydiye ödemeğe mecburdur.

20 — Buna mukabil kendisine bir aza defteri verilir aidat ödemeleri buraya yazılır.

21 — Aidat her ay azaların aylık ücretleri tutarından verecekleri 54 liraya kadar 50 kuruş 100 liraya kadar 100 kuruş 100 liradan yukarısı yüzde üç nisbetinde verecekleri bir miktar paradır. Bu 50 kuruştan az 1 liradan fazla olamaz.

22 — Sendika aidatından fazla para yardımında bulunacak kabiliyette olan azanın bu yardımı memnuniyetle kabul ed ilir ve bu yardım bağışlamalar şeklinde yapılabilir. Vaziyeti ve sair meşru sebeplerle aidatını vermeğe kudreti olmıyan azaya idare hey'eti geçici olarak aidatını ödemeğe mecburiyeti kaldırabilir.

23 — Sendika faaliyetini tatil etmek zorunda kalırsa emvali İzmirde mevcut Sendikalar Birliğine devir olunur. Böyle bir birlik henüz yoksa mevcut diğer kurulmuş işçi sendikaları arasında taksim olunur.

24 — **Kurucuları :**

Emin Emek terzi, Harun Şahin terzi, H. Fikret Tezer terzi, Ethem Çelik terzi, Şeref Birol terzi, İsmail Tunalı terzi, Kemal Akman terzi.

Bakırköy Bez Fabrikası İşçileri Sendikası

(ANA NİZAMNAMESİ)

1 — Bakırköy Bez Fabrikası İşçileri Sendikası adı altında gayrı siyasi bir cemiyet kurulmuştur.

2 — Sendikanın uğraşacağı mevzu ve maksatlar şunlardır:

a) Bakırköy bez fabrikası işçilerini, fabrika ve diğer idareci amir ve hükümet makamları önünde temsil etmek, her sahada işçilerin hak ve menfaatlerine uymayan durumlara ve muamelelere karşı teşebbüslerde bulunmak ve icabında yetkili makamlar nezdinde haklarını aramak.

b) İş kanununun ve çıkacak diğer iş gücünü koruma ve içtimai sigorta kanunlarının hükümlerine riayet edilir edilmediğini daimi surette araştırmak onlara aykırı haller ve muameleleri ortadan kaldırmak için kanuni yollardan gereken yerlere baş vurmak veya işçiler adına dava açmak.

c) Sendika üyelerine ve ailelerine ölüm, hastalık, doğum ve kaza gibi hallerde süratle yardım etmek.

d) İşçilerin fikri ve bedeni oerpilmelerini sağlamak için sanat kursları, spor talimleri ve oyunları, konferanslar ve korolar organize etmek ve bu çeşit kültür faaliyetlerine elverişli bir işçi kulübü açmak ve idare etmek.

3 — **Girme ve Çıkma :**

Bakırköy bez fabrikasinda çalışan tekmil işçilerin dinleri, milliyetleri ve siyasi görüşleri ne olursa olsun Sendikaya aza olabilirler. Aza kaydoluumak için bu nizamname hükümlerine riayeti taahhüt etmek kâfidir. Sendika Bakırköy Bez Fadrikasında çalışan tekmil işçileri içine almak gayesini güder ve bu yolda sistemli bir teşvik faaliyeti yürütür.

Yalnız ahlâkan sukût etmiş olonlar, işleticilere hafiyelik ettikleri veya onların propagandasını yaptıkları ve nihayet faşizm ve ırkçılık münaferetlerine alet oldukları kati surette anlaşılanlar Sendikaya giremezler. Bu gibiler her hangi bir surette sendikaya sokulmuş olsalar dahi mahiyetleri meydana çıkar çıkmaz Sendikadan idare heyeti karariyle derhal çıkarılırla.

(Devamı gelecek sayıda)

Kocaeli Nakliye İşçileri Sendikası

(ANA NİZAMNAMESİ)

1 — Kocaeli Vilâyeti sınırları içinde Nakliye İşçileri Sendikası adı altında gayri siyasi bir cemiyet kurulmuştur.

2 — Sendikanın adı bu nizamnamede kısaltılmış olarak "N. İ. S.„ remzi ile gösterilmiştir.

3 — **Maksat ve Gayeleii :**

a) Kocaelinde mevcut nakliye işçilerini, işverenler ve hükûmet makamları nezdinde temsil etmek, işçilerin hak ve menfaatlerini korumak ve icabında mücadele etmek.

b) İşçilerin içtimai ve kültürel sahalarda inkişaflarını sağlamak için okuma odaları açmak, konferanslar tertip etmek. işsiz kalan Sendika azalarına iş temin etmek çarelerini aramak ve ilah..

c) Sendika azasının sıhhı durumlariyle alâkadar olmak ve bunun temini için parasız muayene ve tedavi çarelerini temin etmek. Kaza ve işsizlik neticesi sefalete düşen arkadaşlara idare heyeti karariyle maddi yarımlarda bulunmak.

4 — **Giriş ve Çıkış :**

Nakliye işlerinde çalışan bütün işçiler ve müstahdemler din ve milliyet farkı gözetilmeksizin Sendikaya aza olabilirler. Sendika menfaatine apkırı harekette bulunanlar ve işçi sınıfının umumî menfaatlerini baltalayanlar İdare Heyeti karariyle Sendikadan çıkarılırlar.

Devamı gelecek sayıda